

Stowarzyszenie Nasze Dzieci Razem Przeciw Alienacji w Rodzinie

61-051 Poznań, ul. Goplańska 6b, kontakt@alienacja.eu, www.alienacja.eu

NIP: 7822895044; REGON: 388354912; KRS: 0000885412; Konto Bankowe: 95 1140 2004 0000 3302 8113 2733

Postulaty: NASZE DZIECI – RAZEM PRZECIW ALIENACJI W RODZINIE

Zagubienie dzieci i młodzieży we współczesnym świecie jest zjawiskiem nader częstym, problemem społecznym, który przekroczył już dawno granice państw i tworzy wielkie zagrożenie dla przyszłości naszej cywilizacji. W sposób szczególny zagubienie, jakim jest alienacja rodzicielska, rodzi przerażające konsekwencje w życiu młodych ludzi wkraczających w dorosłość, którzy swe alienacyjne zachowania, a potem postawy utrwalają przekazując jako wzór postępowania następnym pokoleniom. Przemoc psychiczna, której poddawane są bezbronne dzieci, które nie potrafią odnaleźć i ulokować swej osoby w trwałej więzi z obojgiem rodziców z uwagi na ich rozwód, czy decyzję o rozstaniu, mnoży cierpienie matek, ojców, a także dziadków i całych rodzin. Wyalienowane osoby i ich rodziny, często upokarzane przez nieprzemysłane i niepodparte fundamentem naukowym decyzje sądów rodzinnych, funkcjonują pod presją stereotypowych zachowań społecznych. Wadliwe prawo odbiera tysiącom rodziców możliwość wychowywania własnych dzieci i nie pomaga samym dzieciom żyć według przynależnych im praw. Na oczach wszystkich łamane są prawa człowieka i prawa dziecka w imię tychże 'praw'.

Ten nielogiczny ciąg powtarzających się zdarzeń dezintegrujących życie rodzin trzeba przerwać natychmiast i rozpocząć pracę nad przywróceniem godności oraz szacunku do niej zarówno dzieciom jak i ich rodzicom.

Stowarzyszenie **Nasze Dzieci – Razem Przeciw Alienacji w Rodzinie** przedstawia wypracowane postulaty, które traktuje jako opis koniecznych zmian lub kierunku, w którym powinna zmierzać praca nad przekształceniem prawa rodzinnego.

Alienacja rodzicielska to stan psychiczny dziecka, którego rodzice znajdują się w sytuacji konfliktowej, separacji, rozstaniu lub rozwodzie, silnie sprzymierzającego się z jednym z rodziców (preferowanym) i zrywającego więzi z drugim z rodziców (wyalienowanym) bez uprawnionego uzasadnienia.*

* Demosthenes Lorandos & William Bernet. "Parental Alienation, Science and Law." Wyd. Charles C Thomas Pub Ltd. (April 16, 2020). ISBN: 978-0-39-809324-2".
Tłumaczenie: Stowarzyszenie Nasze Dzieci - Razem Przeciw Alienacji w Rodzinie.

Stowarzyszenie Nasze Dzieci Razem Przeciw Alienacji w Rodzinie

61-051 Poznań, ul. Goplańska 6b, kontakt@alienacja.eu, www.alienacja.eu

NIP: 7822895044; REGON: 388354912; KRS: 0000885412; Konto Bankowe: 95 1140 2004 0000 3302 8113 2733

Postulaty:

Pochyłą czcionką zaznaczyliśmy wyjaśnienie proponowanych zmian.

1. Wprowadzenie przepisów/linii orzeczniczej zrównujących pozycję prawną rodziców (**rodzicielstwo**) 'w trakcie' i po rozstaniu tj. będą im przysługiwały te same prawa i obowiązki względem dziecka oraz dokładnie takie same środki ochrony i egzekucji tych praw. **Prawnym obowiązkiem rodziców, w każdej sytuacji życiowej, jest wychowywanie dziecka, w tym wspieranie dziecka w utrzymywaniu więzi z drugim z rodziców.**

a) Angażowanie biegłych sądowych (psychologów/psychiatrów) jedynie w sytuacjach zagrażających bezwzględnemu bezpieczeństwu dziecka. Zaniechanie kierowania przez sądy na badania 'więzi' czy 'umiejętności wychowawczych'. Badania takie prowadzą do wyłonienia rodzica 'wygranego' w opiece nad dzieckiem i generują '**konflikt**', którym później uzasadnia się wyłanianie 'rodzica dominującego'. Zadaniem sądu powinno być wspieranie budowy i rozwijania więzi rodziców z dzieckiem, bez względu na jej siłę, i wzmacnianie kompetencji obojga rodziców.

W momencie rozstania się rodziców rozpoczyna się opieka naprzemienna/równoważna. Opieka naprzemienna/równoważna jest prawem i obowiązkiem rodziców, nie jest zależna od ewentualnego ich konfliktu.

Obecna sytuacja, gdy czas jest nierównoważny, z góry dyskryminuje jednego z rodziców i nie daje mu (praktycznie) żadnych narzędzi do realnej egzekucji posiadanych praw i obowiązków.

b) Wprowadzenie rozwiązań prawnych, których celem będzie pomoc w sytuacji okołorozstaniowej (mediatora sądowego) – kompetencje komunikacyjne; pomoc przed, w trakcie i po rozwodzie – asystent rodziny, psycholog, kursy np. odpowiednik katolickiej poradni rodzinnej etc.

c) Uniemożliwienie sądom ograniczania władzy rodzicielskiej jednemu z rodziców, gdy jedyną do tego przesłanką jest separacja/rozwód/rozstanie.

Obecnie konsekwencją tego jest ograniczanie pewnych praw obywatelskich (np. prawo do adopcji czy usynowienia dziecka, do bycia tawnikiem).

d) Natychmiastowa zmiana terminu 'kontakt' na 'czas rodzicielski' (czas dla matki, ojca), 'czas rodzinny' (czas dla pozostałych członków rodziny np. babcia, dziadek) w takim prawie jakiego obecnie jest.

Chodzi o zmianę jakościową stosowanego pojęcia 'kontakt' na znacznie szerszy znaczeniowo i bardziej adekwatny dla potrzeb dziecka termin 'czas rodzicielski'. 'Kontakt' to widzenie, 'czas rodzicielski' to wychowanie.

Alienacja rodzicielska to stan psychiczny dziecka, którego rodzice znajdują się w sytuacji konfliktowej, separacji, rozstaniu lub rozwodzie, silnie sprzymierzającego się z jednym z rodziców (preferowanym) i zrywającego więzi z drugim z rodziców (wyalienowanym) bez uprawnionego uzasadnienia.*

* Demosthenes Lorandos & William Bernet. "Parental Alienation, Science and Law." Wyd. Charles C Thomas Pub Ltd. (April 16, 2020). ISBN: 978-0-39-809324-2".
Tłumaczenie: Stowarzyszenie Nasze Dzieci - Razem Przeciw Alienacji w Rodzinie.

Stowarzyszenie Nasze Dzieci Razem Przeciw Alienacji w Rodzinie

61-051 Poznań, ul. Goplańska 6b, kontakt@alienacja.eu, www.alienacja.eu

NIP: 7822895044; REGON: 388354912; KRS: 0000885412; Konto Bankowe: 95 1140 2004 0000 3302 8113 2733

- e) Traktowanie wszystkich zachowań alienacyjnych rodziców, jako przestępstwa 'stosowania przemocy wobec dzieci i alienowanych rodziców'. Należy rozszerzyć Art. 207 kk¹.
Propozycja traktowania tego przestępstwa jako rozwojowego i uwzględniającego trzy typy zachowań alienacyjnych: naiwny, aktywny i obsesyjny².
- f) Ustanowienie adekwatnych sankcji karnych za nierespektowanie orzeczeń sądu w przedmiocie czasu rodzicielskiego z dzieckiem oraz wszystkich pozostałych wydawanych przez sądy rodzinne.
- g) Dodanie terminu 'ojcostwo' do Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, Art. 18 „Małżeństwo jako związek kobiety i mężczyzny, rodzina, macierzyństwo, i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej.” Dz.U.1997.78.483.³
- h) Skuteczna ochrona prawa dzieci do zachowania tożsamości, więzi z rodziną oraz pochodzenia.
- i) Wprowadzenie przepisów zapobiegających uprowadzeniom rodzicielskim oraz karanie za uprowadzenia rodzicielskie.
Przepisy te mają dotyczyć też procedur wykonawczych dla dyrektorów szkół, przedszkoli, żłobków, nauczycieli, policjantów itd.
- j) Wprowadzenie listy rzeczy istotnych/ważnych dla dziecka – tych o których trzeba wzajemnie się informować i tych gdzie decyzje muszą być wspólne, w szczególności takie jak: choroba/wypadek dziecka, zajęcia dodatkowe, kilkudniowa nieobecność w szkole/przedszkolu, wybór szkoły, wyjazdy z miejsca zamieszkania dłuższe niż trzy dni, wyjazdy zagraniczne, wybór lekarza, szczepienia, badania okresowe, badania psychologiczne, operacje, zabiegi, wyjazdy dziecka pod opieką innych osób (szkoły, firm etc.), uroczystości rodzinne dotyczącego udziału w nich dziecka (komunie, pogrzeby, śluby), kiedy dziecko dokona wykroczenie, przestępstwo, opieka sprawowana przez osoby trzecie.
- k) Wprowadzenie kasacji w sprawach rodzinnych.
Pozwoli to na kształtowanie linii orzeczniczej przez SN jednolicie dla kraju i niezależnie od „modeli” dominujących w orzecznictwie danych apelacji.

Alienacja rodzicielska to stan psychiczny dziecka, którego rodzice znajdują się w sytuacji konfliktowej, separacji, rozstaniu lub rozwodzie, silnie sprzymierzającego się z jednym z rodziców (preferowanym) i zrywającego więzi z drugim z rodziców (wyalienowanym) bez uprawnionego uzasadnienia.*

* Demosthenes Lorandos & William Bernet. "Parental Alienation, Science and Law." Wyd. Charles C Thomas Pub Ltd. (April 16, 2020). ISBN: 978-0-39-809324-2".
Tłumaczenie: Stowarzyszenie Nasze Dzieci - Razem Przeciw Alienacji w Rodzinie.

Stowarzyszenie Nasze Dzieci Razem Przeciw Alienacji w Rodzinie

61-051 Poznań, ul. Goplańska 6b, kontakt@alienacja.eu, www.alienacja.eu

NIP: 7822895044; REGON: 388354912; KRS: 0000885412; Konto Bankowe: 95 1140 2004 0000 3302 8113 2733

2. Wprowadzenie brakujących w prawie definicji.

a) Dobra dziecka.

Dobro dziecka to stan, który umożliwia dziecku jego optymalny, integralny, całościowy rozwój osobowy. Dobro dziecka jest celem procesu zwanym interesem dziecka. W interesie dziecka leżą wszelkie działania prowadzące do jego dobra. Dobro dziecka jako stan oparty jest na prawie naturalnym i wynikającej z tego prawa prawdzie o jego rozwoju, w tym rozwoju tożsamości, niezbywalnej więzi z rodzicami oraz szacunku do godności osobowej. *Niezabezpieczenie **dobra dziecka** powoduje zahamowanie lub regres w jego rozwoju, uniemożliwia jego osobowościowe dojrzewanie i utrudnia jego wchodzenie w role społeczne.*

b) Alienacji rodzicielskiej.

Alienacja rodzicielska to stan psychiczny dziecka, którego rodzice znajdują się w sytuacji konfliktowej, separacji, rozstaniu lub rozwodzie, silnie sprzymierzającego się z jednym z rodziców (preferowanym) i zrywającego więzi z drugim z rodziców (wyalienowanym) bez uprawnionego uzasadnienia.⁴

3. Wprowadzenie opieki naprzemiennej/równoważnej jako sytuacji 'wyjściowej' przy rozstaniu/rozwodzie.

Obecna sytuacja tworzy absurdalny konkurs na 'lepszego z rodziców' – tzw. rodzica pierwszoplanowego (i tym samym rodzica drugoplanowego). Jednym z pierwszych zadań sądu powinna być ocena, czy w prowadzonej sprawie występuje alienacja rodzicielska – do czasu takiej oceny wprowadzenie opieki naprzemiennej/równoważnej.⁵

Diagnoza alienacji przez sąd np. poprzez stworzenie wystandaryzowanego psychometrycznie Kwestionariusza Zachowania/Postawy Alienacyjnej Rodzica/Dziecka.²

a) Wprowadzenie arkusza oceny stanu rodzinnego dziecka i ukrócenie dowolności w opisywaniu stanu faktyczno-prawnego na wzór postępowań karnych odwoławczych. Jednym z punktów oceny powinna być diagnoza stanu psychicznego dziecka.

Znane są współczesne metody diagnostyczne i narzędzia badawcze.²

Alienacja rodzicielska to stan psychiczny dziecka, którego rodzice znajdują się w sytuacji konfliktowej, separacji, rozstaniu lub rozwodzie, silnie sprzymierzającego się z jednym z rodziców (preferowanym) i zrywającego więzi z drugim z rodziców (wyalienowanym) bez uprawnionego uzasadnienia.*

* Demosthenes Lorandos & William Bernet. "Parental Alienation, Science and Law." Wyd. Charles C Thomas Pub Ltd. (April 16, 2020). ISBN: 978-0-39-809324-2".
Tłumaczenie: Stowarzyszenie Nasze Dzieci - Razem Przeciw Alienacji w Rodzinie.

Stowarzyszenie Nasze Dzieci Razem Przeciw Alienacji w Rodzinie

61-051 Poznań, ul. Goplańska 6b, kontakt@alienacja.eu, www.alienacja.eu

NIP: 7822895044; REGON: 388354912; KRS: 0000885412; Konto Bankowe: 95 1140 2004 0000 3302 8113 2733

4. Wprowadzenie regulacji prawnych aby sprawy związane z dziećmi trwały jak najkrócej, nie dłużej niż 6 miesięcy. Umożliwienie, od pierwszej rozprawy sądowej, przeprowadzanie wszystkich etapów procesu za pomocą nowoczesnych systemów informatycznych, np. informowanie o terminie rozprawy poprzez internet (e-mail), sms itd.

KPC mówi o 7 dniach lub o dniach 30. Dlaczego nikt tego nie wykonuje, np. termin pierwszego posiedzenia sądu nie później jak 30 dni od wniesienia wniosku.

a) Działania sądów rodzinnych według określonej linii orzeczniczej w sprawach rodzinnych.
Obecnie praktykowana jest dowolność w orzekaniu i uzasadnianiu orzeczeń przy podobnym stanie faktycznym różnych spraw. W praktyce orzeczniczej sądów jest tak, że w tych samych lub podobnych okolicznościach faktycznych sprawy sędziowie orzekają całkowicie różnie. Są sędziowie, którzy nie ingerują we władzę rodzicielską a są tacy, którzy z punktu ją ograniczają. Sądy nie mogą dowolnie wszczynać postępowań z urzędu, a bardzo często tak robią.

b) 'Otwarcie rynku' biegłych sądowych.

Możliwość powoływania biegłych z innych miejscowości. Losowanie biegłych. Sprawdzenie ilości zależeń na pracę biegłych. Stworzenie listy biegłych pod względem rzetelności wydawanych opinii. Prawne uregulowanie pracy biegłych sądowych poprzez kontrolę efektywności i analizę terminowości. OZSS prowadzi listę biegłych i terminy doręczenia opinii (brak zapłaty za opóźnioną opinię). Zmiana zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z 1 lutego 2016 r. – opinia musi być wydana w ciągu 21 dni od badania. W prawie rodzinnym zastąpienie terminów instruktażowych terminami ustawowymi.

c) Szczegółowe uściślanie terminów czasu rodzicielskiego np. nachodzenie się terminów świąt i weekendów, weekendów parzysty/nieparzysty (ograniczy to nieściśłości). Uściślenie kto i gdzie powinien dzieci przywozić/odwozić? Ze względu na potrzeby dziecka lepiej jest, gdy po dziecko przyjeżdża rodzic, który przejmuje opiekę nad nim. Dziecko ma być przygotowane do przejścia opieki przez drugiego z rodziców/opiekunów. Trud związany z przywożeniem powinien być rozłożony równomiernie na oboje rodziców/opiekunów.

Utrudni to samowolne przeprowadzki z dzieckiem daleko od drugiego rodzica/opiekuna. Dziecko ma być psychicznie i fizycznie przygotowane do czasu rodzicielskiego, np. dziecko widzi pełną akceptację i radość u rodzica/opiekuna przekazującego opiekę nad dzieckiem.

d) Zagwarantowanie możliwość uczestnictwa rodziców/opiekunów w ważnych wydarzeniach dla dziecka (np. teatr szkolny, pikniki szkolne, wydarzenia sportowe, rozpoczęcie/zakończenie roku szkolnego, odwiedziny na kolonii zuchowej, obozie harcerskim) bez związku z regulacjami dotyczącymi czasu rodzicielskiego.

Alienacja rodzicielska to stan psychiczny dziecka, którego rodzice znajdują się w sytuacji konfliktowej, separacji, rozstaniu lub rozwodzie, silnie sprzymierzającego się z jednym z rodziców (preferowanym) i zrywającego więzi z drugim z rodziców (wyalienowanym) bez uprawnionego uzasadnienia.*

* Demosthenes Lorandos & William Bernet. "Parental Alienation, Science and Law." Wyd. Charles C Thomas Pub Ltd. (April 16, 2020). ISBN: 978-0-39-809324-2".
Tłumaczenie: Stowarzyszenie Nasze Dzieci - Razem Przeciw Alienacji w Rodzinie.

Stowarzyszenie Nasze Dzieci Razem Przeciw Alienacji w Rodzinie

61-051 Poznań, ul. Goplańska 6b, kontakt@alienacja.eu, www.alienacja.eu

NIP: 7822895044; REGON: 388354912; KRS: 0000885412; Konto Bankowe: 95 1140 2004 0000 3302 8113 2733

e) Rozszerzenie działalności dyżurujących sędziów rodzinnych o podejmowanie również natychmiastowych i skutecznych działań w sytuacjach braku realizacji postanowień sądowych dotyczących czasu rodzicielskiego i spowodowanie egzekucji tych postanowień.

f) Opracowanie metod, wytycznych postępowania kuratorów w sprawach rodzinnych. Uszczegółowienie zadań kuratorów sądowych – aby z biernej postawy obserwatora kurator stał się osobą pomagającą w realizacji orzeczeń sądowych. Wprowadzenie karalności kuratorów za nieskuteczność swoich działań.

g) Wprowadzenie karalności sędziów za nierespektowanie istniejących przepisów dotyczących terminów zabezpieczeń tzn. 'bezzwłoczności' np. w postępowaniach zabezpieczających (14 dni).

h) Stworzenie profesjonalnych instytutów opiniujących w sprawach rodzinnych pracujących w oparciu o najnowsze osiągnięcia naukowe. Obowiązek rejestracji (audio i video) badań na potrzeby spraw rodzinnych. Bieżące doskonalenie zawodowe biegłych. Monitorowanie pracy tych specjalistów i możliwość odwołania się od wydanych opinii (łącznie z dokumentacją nagrania).

Istnieje pełna dowolność dobierania dowodów przez biegłych. Bardzo niski jest poziom wiedzy z zakresu rozwoju psychologii dziecka, a tragiczny jeżeli chodzi o metodologię i sposób prezentowania wyników badań obiektywnych. Na poziomie opinii biegłych dochodzi wprost do nadużyć i zniekształceń rzeczywistości.

i) Weryfikacja sędziów sądów rodzinnych pod kątem oceny jakości i skuteczności ich orzekania (czas trwania postępowań, ilość skarg na sędziego, wniosków o wyłączenie sędziego itp.).

Nałożenie na sędziego wymogu posiadania doświadczenia życiowego pracy z różnymi grupami społecznymi, odpowiedniego wieku (min. 40 lat) oraz szkoleń w zakresie psychologii, rozwoju człowieka i nauk o wychowaniu.

Sędzia rodzinny powinien być najwyższą kategorią awansu w środowisku sędziowskim z uwagi na to, że orzecznictwo rodzinne ma ogromny wpływ na kondycję psychiczną i przyszłość społeczeństwa.

j) Zmiana art. 598 kpc (kara za brak realizacji postanowień) na wzór rozwiązań europejskich (areszt). Po trzech niewykonanych postanowieniach sądowych o czasie rodzicielskim grozi areszt (adekwatnie do przepisów karnych o niealimentacji).

Stowarzyszenie Nasze Dzieci Razem Przeciw Alienacji w Rodzinie

61-051 Poznań, ul. Goplańska 6b, kontakt@alienacja.eu, www.alienacja.eu

NIP: 7822895044; REGON: 388354912; KRS: 0000885412; Konto Bankowe: 95 1140 2004 0000 3302 8113 2733

k) Wyeliminowanie z terminologii prawa rodzinnego w zakresie alimentów dowolności czyli tzw. możliwości zarobkowych. Wprowadzenie Tabeli alimentacyjnej.

Proces ustalania alimentów przez sądy staje się źródłem wielu konfliktów między rodzicami. W tej chwili sądy skupiają się na sprawach materialnych (rencie alimentacyjnej) a nie na więzi z rodzicami. Jesteśmy ostatnim krajem UE, który jeszcze nie ma tabeli alimentacyjnej. Wprowadzenie takiego rozwiązania wyeliminuje jeden z czynników alienacji rodzicielskiej.

l) Natychmiastowe wprowadzenie i egzekwowanie aktów wykonawczych dla zawodu psychologa, rozdział kompetencji psychologa i psychoterapeuty.

m) Wzbogacenie szkoleń dla sędziów rodzinnych o psychologię rozwojową dzieci, kompetencje rodzicielskie, znaczenie równoważnego rodzicielstwa w życiu dziecka, podstawy konfliktu i komunikacji pomiędzy rodzicami jak również obalenie mitu konfliktu jako źródła alienacji (bo to właśnie alienacja zawsze rodzi konflikt).5)

n) Uznawanie że skoro zmiana miejsca zamieszkania dziecka wymaga zgodnej decyzji obojga rodziców lub orzeczenia sądu zastępującego tą zgodę, to każde takie samowolne działanie rodzica jest rażącym naruszeniem praw rodzicielskich. Zarazem uznawane są za przestępstwo porwania dziecka również takie sytuacje, gdy na zmianę miejsca zamieszkania nie wyraził zgody jeden z rodziców i odbyło się to przy wyraźnym jego sprzeciwie.

o) Bezwzględne karanie za fałszywe oskarżenia i zeznania (oświadczenia) – łącznie z prawnikami podpisującymi się pod oświadczeniami oraz biegłych sądowych pod niezgodnymi z prawdą opiniami. Działania podejmowane powinny być z urzędu.
Zdajemy sobie sprawę, że odnośne przepisy istnieją ale nie są skuteczne.

Stowarzyszenie Nasze Dzieci Razem Przeciw Alienacji w Rodzinie

61-051 Poznań, ul. Goplańska 6b, kontakt@alienacja.eu, www.alienacja.eu

NIP: 7822895044; REGON: 388354912; KRS: 0000885412; Konto Bankowe: 95 1140 2004 0000 3302 8113 2733

Przypisy:

¹ Art.207 Kodeku karnego

§1.

Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§2.

Jeżeli czyn określony w § 1 połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§3.

Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 lub 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

„Nie może jednak ulegać żadnej wątpliwości, że pokrzywdzonym przestępstwem kwalifikowanym z art. 207 § 1 KK jest nie tylko ten, który biernie podaje się agresji, poniżaniu, żyje w poczuciu bezsilności i pogłębiającego się stresu oraz strachu o życie własne i swoich najbliższych (zwłaszcza dzieci). Pokrzywdzonym tym przestępstwem o znamionach zbiorowych jest także ten, kto będąc stroną oczywiście słabszą fizycznie i psychicznie podejmuje próbę obrony swojej wolności, czci, nietykalności osobistej, prawa do godnego życia.” Patrz poniżej:

<http://prawo-karne-adwokat.com.pl/znecanie-fizyczne-psychiczne-czlowiekiem-przestepstwo>

„Ustawowe określenie „znęca się” oznacza działanie albo zaniechanie polegające na umyślnym zadawaniu bólu fizycznego lub dotkliwych cierpień moralnych, powtarzającym się albo jednorazowym, lecz intensywnym i rozciągniętym w czasie. Przestępstwo określone w art. 207 § 1 KK może być popełnione umyślnie i to wyłącznie z zamiarem bezpośrednim. Przesądza o tym znamię intencjonalne „znęca się”, charakteryzujące szczególne nastawienie sprawcy. Ponieważ przestępstwo znęcania się jest z reguły zachowaniem wielodziałaniowym, złożonym zazwyczaj z wielu elementów wykonawczych naruszających różne dobra, wszystkie te pojedyncze czynności znęcania się muszą być popełnione umyślnie.

Na przestępstwo znęcania składają się tylko te poszczególne czynności wykonawcze sprawcy, które intencjonalnie nakierowane są na zadanie osobie pokrzywdzonej cierpień fizycznych lub psychicznych.

Stowarzyszenie Nasze Dzieci Razem Przeciw Alienacji w Rodzinie

61-051 Poznań, ul. Goplańska 6b, kontakt@alienacja.eu, www.alienacja.eu

NIP: 7822895044; REGON: 388354912; KRS: 0000885412; Konto Bankowe: 95 1140 2004 0000 3302 8113 2733

Nie jest wykluczone popełnienie w tym samym czasie przez sprawcę przestępstwa znęcania, polegającego m.in. na stosowaniu przemocy wobec osoby pokrzywdzonej oraz popełnienie na szkodę tej samej osoby innego przestępstwa znamionnego użyciem przemocy. Będzie tak w szczególności w przypadku, gdy zostanie ustalone, że stosując przemoc sprawca dążył do osiągnięcia innego celu niż wyrządzenie wspomnianej osobie krzywdy fizycznej. Rzecz jasna, zawsze decydować będą niepowtarzalne okoliczności konkretnej sprawy.

Zachowania oskarżonego polegające na częstym wszczynaniu awantur domowych pod wpływem alkoholu w stosunku do żony, jak i syna, wyrażaniu pod ich adresem gróźb zrobienia krzywdy, pozbawienia życia, kierowania pod ich adresem słów wulgarnych i obraźliwych, szarpaniu za ubrania, uderzaniu rękoma po twarzy żony oraz uderzaniu syna ręką po głowie czy książkami oraz kijem po plecach, a także wyganianie ich z domu - stanowią typowe, klasyczne wręcz elementy psychicznego i fizycznego znęcania się, o którym mowa w art. 207 § 1 KK. Jeżeli te elementy występowały przez kilka lat, regularnie i ze znaczną częstotliwością, to nie ulega wątpliwości, iż oskarżony takim swoim zawinionym działaniem wyczerpał znamiona przestępstwa określonego w art. 207 § 1 KK. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu - II Wydział Karny z dnia 12 marca 2015 r. II AKa 130/14

Jednorazowe i wielorazowe znęcanie się

Przestępstwo znęcania się zostało w kodeksie skonstruowane jako zachowanie z reguły wielodziałaniowe. Pojęcie znęcania się w podstawowej postaci, ze swej istoty zakłada powtarzanie przez sprawcę w pewnym przedziale czasu zachowań skierowanych wobec pokrzywdzonego. Zatem, poza szczególnymi przypadkami, dopiero pewna suma tych zachowań decyduje o wyczerpaniu znamion przestępstwa z art. 207 § 1 KK. W teorii prawa karnego zwraca się uwagę na to, że są takie czyny zabronione, w których realizacja znamion typu rozciągnięta jest w czasie i może trwać nieraz bardzo długo, a aktywność sprawcy może być rozciągnięta na całe lata (por. A. Zoll w: Kazimierz Buchała, Andrzej Zoll: Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz, s. 76). Określając więc czas popełnienia czynu zabronionego, trzeba poszukiwać ostatniego momentu działania sprawcy realizującego znamiona zarzuczonego mu przestępstwa.

Zagadnieniem budzącym wątpliwości jest kwestia tego, czy jednorazowe działanie sprawcy wyczerpuje znamiona art. 207 KK. Większość doktryny dopuszcza jednak ewentualność jednorazowego działania sprawcy, słusznie argumentując, że musi to być zachowanie intensywne i rozciągnięte w czasie (zob. np. A. Ratajczak, *Przestępstwa...*, s. 136; M. Szewczyk (w:) Zoll, KK, t. II, 2008 r., s. 730; M. Mozgawa (w:) M., *Kodeks karny 2007 r.*, s. 407; Z. Siwik (w:) Filar, KK 2008 r., s. 856; Wojciechowski, *Kodeks karny, 2000 r.*, s. 396; A. Tobis. *Główne...*, s. 44; odmiennie J. Śliwowski, *Prawo...* s. 409). Stanowisko to jest powszechnie przyjmowane w orzecznictwie sądowym (zob. wyrok SN z 8.02.1982 r., II KR 5/82, OSNPG 1982 r., Nr 8, poz. 114; wyrok SN z uchwałą SN z 9.06.1976 r., VI KZP 13/75, OSNK 1976 r., Nr 7-8, poz. 86; post. SN z 27.06.1957 r., I KO 52/57 niepubl.; wyrok SA w Krakowie z 19.12.2002 r., II AKa 274/02, Prok.iPr. 2003 r., Nr 9, poz. 17”).

Alienacja rodzicielska to stan psychiczny dziecka, którego rodzice znajdują się w sytuacji konfliktowej, separacji, rozstaniu lub rozwodzie, silnie sprzymierzającego się z jednym z rodziców (preferowanym) i zrywającego więzi z drugim z rodziców (wyalienowanym) bez uprawnionego uzasadnienia.*

* Demosthenes Lorandos & William Bernet. "Parental Alienation, Science and Law." Wyd. Charles C Thomas Pub Ltd. (April 16, 2020). ISBN: 978-0-39-809324-2".
Tłumaczenie: Stowarzyszenie Nasze Dzieci - Razem Przeciw Alienacji w Rodzinie.

Stowarzyszenie Nasze Dzieci Razem Przeciw Alienacji w Rodzinie

61-051 Poznań, ul. Goplańska 6b, kontakt@alienacja.eu, www.alienacja.eu

NIP: 7822895044; REGON: 388354912; KRS: 0000885412; Konto Bankowe: 95 1140 2004 0000 3302 8113 2733

W piśmiennictwie, w odniesieniu do przestępstwa znęcania się, wyrażano także pogląd, iż sprawca popełnia tyle czynów, ile osób krzywdzi swym nagannym zachowaniem, gdyż w wypadku czynów atakujących dobra osobiste rozszerzenie kręgu pokrzywdzonych sprawia, że odpada tożsamość czynu (por. I. Stolarczyk, Problem jedności - wielości czynów, Prok. i Pr. 2005, nr 1, s. 40; M. Czarkowska, Przedmiot ochrony przestępstw znęcania się w kontekście przemocy wobec kobiet w rodzinie, Prok. i Pr. 2011, nr 10, s.37).

Stosunek zależności

Stosunek zależności stanowiący znamię przestępstwa z art. 207 § 1 KK, to taki stan, w którym sytuacja jednej osoby (materialna, zdrowotna lub choćby tylko psychiczna) uzależniona jest od sprawcy. Stosunek zależności od sprawcy zachodzi wówczas, gdy pokrzywdzony nie jest zdolny z własnej woli przeciwstawić się znęcaniu i znosi je z obawy przed pogorszeniem swoich dotychczasowych warunków życiowych (np. utratą pracy, środków utrzymania, mieszkania, rozłąką lub zerwaniem współżycia ze sprawcą). Stosunek tego rodzaju może istnieć z mocy prawa (np. w razie ustanowienia opieki lub umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej) albo na podstawie umowy (np. między pracodawcą a pracownikiem, najemcą lokalu a wynajmującym itp.). Może także wynikać z sytuacji faktycznej, stwarzającej dla sprawcy sposobność znęcania się przy wykorzystaniu nad ofiarą przewagi, jaką mu daje łącząca ich więź materialna, osobista lub uczuciowa. Taka sytuacja może w szczególności zachodzić w związku opartym na wspólnym pożyciu, funkcjonującym na tych samych zasadach jak formalnie założona rodzina, a także - co istotne z punktu widzenia niniejszej sprawy - fakt wspólnego zamieszkania i wykonywania władzy rodzicielskiej nad wspólnymi dziećmi przez rozwiedzionych małżonków. Postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Karna z dnia 23 lutego 2016 r. III KK 262/15

Obrona i brak sprzeciwu

Pokreślić raz jeszcze warto, że dla bytu przestępstwa znęcania nie ma znaczenia czy ofiara sprzeciwiała się działaniom sprawcy, tj. czy podejmowała próbę obrony czy też pozostawała bierna. W wyroku z dnia 17 sierpnia 1970 r. IV KR 146/70 Sąd Najwyższy stwierdził, że znęcanie się, o którym mowa w przepisie art. 184 § 1 KK (obecnie art. 207 KK) jest działaniem niezależnym od faktu, czy osoba, nad którą sprawca znęca się, nie sprzeciwia mu się i nie próbuje się bronić. Środki obronne stosowane przez taką osobę są usprawiedliwione, gdyż podejmowane są w obronie przed bezpośrednim bezprawnym zamachem na jej dobro. Nie można przeto uznać, aby obrona osoby, nad którą sprawca się znęca, odbierała jego działaniu cechy przestępstwa (zob. też wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 30 kwietnia 2014 r. II AKa 55/14).

Nie może jednak ulegać żadnej wątpliwości, że pokrzywdzonym przestępstwem kwalifikowanym z art. 207 § 1 KK jest nie tylko ten, który biernie podaje się agresji, poniżaniu, żyje w poczuciu bezsilności i pogłębiającego się stresu oraz strachu o życie własne i swoich najbliższych (zwłaszcza dzieci). Pokrzywdzonym tym przestępstwem o znamionach zbiorowych jest także ten, kto będąc stroną oczywiście słabszą fizycznie i psychicznie podejmuje próbę obrony swojej wolności, czci, nietykalności osobistej, prawa do godnego życia.

Alienacja rodzicielska to stan psychiczny dziecka, którego rodzice znajdują się w sytuacji konfliktowej, separacji, rozstaniu lub rozwodzie, silnie sprzymierzającego się z jednym z rodziców (preferowanym) i zrywającego więzi z drugim z rodziców (wyalienowanym) bez uprawnionego uzasadnienia.*

* Demosthenes Lorandos & William Bernet. "Parental Alienation, Science and Law." Wyd. Charles C Thomas Pub Ltd. (April 16, 2020). ISBN: 978-0-39-809324-2".
Tłumaczenie: Stowarzyszenie Nasze Dzieci - Razem Przeciw Alienacji w Rodzinie.

Stowarzyszenie Nasze Dzieci Razem Przeciw Alienacji w Rodzinie

61-051 Poznań, ul. Goplańska 6b, kontakt@alienacja.eu, www.alienacja.eu

NIP: 7822895044; REGON: 388354912; KRS: 0000885412; Konto Bankowe: 95 1140 2004 0000 3302 8113 2733

² Demosthenes Lorandos & William Bernet. Parental Alienation, Science and Law. Charles C Thomas Pub Ltd (April 16, 2020). ISBN-10 : 0398093245, ISBN-13 : 978-0398093242.

³ Art. 33. Zasada równości kobiet i mężczyzn. (Dz.U.1997.78.483 - Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.)

1. Kobieta i mężczyzna w Rzeczypospolitej Polskiej mają równe prawa w życiu rodzinnym, politycznym, społecznym i gospodarczym.

2. Kobieta i mężczyzna mają w szczególności równe prawo do kształcenia, zatrudnienia i awansów, do jednakowego wynagradzania za pracę jednakowej wartości, do zabezpieczenia społecznego oraz do zajmowania stanowisk, pełnienia funkcji oraz uzyskiwania godności publicznych i odznaczeń.
Można skierować do TK pytanie prawne Stowarzyszenia o wykładnię znaczeniową art. 18 w odniesieniu do art. 33 Konstytucji.

⁴ Za: "Demosthenes Lorandos & William Bernet. Parental Alienation, Science and Law. Charles C Thomas Pub Ltd (April 16, 2020). ISBN-10 : 0398093245, ISBN-13 : 978-0398093242". Tłumaczenie Stowarzyszenie Nasze Dzieci - Razem Przeciw Alienacji.

⁵ „Aby zapewnić normalizację stosunków prawno-rodzinnych w sytuacji, gdy jednej ze stron można przypisać postawę alienacyjną bardzo ważne jest prawidłowe jej zidentyfikowanie. Opisywanie sytuacji sporu w takim przypadku jako 'konfliktu rodzicielskiego' jest błędne. Taka nomenklatura rozmywa odpowiedzialność za zerwanie relacji, dezawuuje próby jej nawiązania, a w konsekwencji może prowadzić do wyciągnięcia nietrafnych konkluzji.” dr Alicja Ornowska, sędzia Sądu Rejonowego w Inowrocławiu, III Wydział Rodzinny i Nieletnich.

Alienacja rodzicielska to stan psychiczny dziecka, którego rodzice znajdują się w sytuacji konfliktowej, separacji, rozstaniu lub rozwodzie, silnie sprzymierzającego się z jednym z rodziców (preferowanym) i zrywającego więzi z drugim z rodziców (wyalienowanym) bez uprawnionego uzasadnienia.*

* Demosthenes Lorandos & William Bernet. "Parental Alienation, Science and Law." Wyd. Charles C Thomas Pub Ltd. (April 16, 2020). ISBN: 978-0-39-809324-2". Tłumaczenie: Stowarzyszenie Nasze Dzieci - Razem Przeciw Alienacji w Rodzinie.